

PISA 2025

BEYNƏLXALQ QIYMƏTLƏNDİRMƏ TƏDQIQATI

Gələcəyə hazır şagirdlər

BEYNƏLXALQ QIYMƏTLƏNDİRMƏLƏRDƏ İŞTİRAK NİYƏ VACİBDİR?

Beynəlxalq qiymətləndirmə tədqiqatlarında iştirak təhsil sistemində inkişafın obyektiv və beynəlxalq səviyyədə qəbul edilmiş meyarlarla ölçülməsi deməkdir.

Müqayisə

Ölkənin təhsil sisteminin vəziyyətinin **beynəlxalq meyar və standartlarla müqayisə edilməsi**

Siyasət üçün əsas

Təhsil siyasətinin düzgün və effektiv aparılması istiqamətində beynəlxalq qiymətləndirmə tədqiqatlarından istifadə edilməsi

İnkişaf dinamikası

Ölkənin təhsil göstəricilərinin **inkişafının dövri olaraq izlənilməsi**

Əməkdaşlıq

Təhsil istiqamətində **beynəlxalq əməkdaşlıq** və **müsbət təcrübənin öyrənilməsi**

PISA NƏDİR?

91 ölkə və iqtisadiyyat

760 min şagird

33 milyon şagirdi təmsil edir (15 yaşlı)

Ölkə üzrə **241** məktəbdən
7 432 şagird

Ölçülən istiqamətlər

Əsas istiqamətlər

Oxu
savadlılığı

Riyazi
savadlılıq

Təbiət
elmləri

Ölkə üzrə **son 3 PISA** tədqiqatında iştirakçılıq

PISA 2018

Bakı

PISA 2022

Bakı

PISA 2025

Bütün ölkə

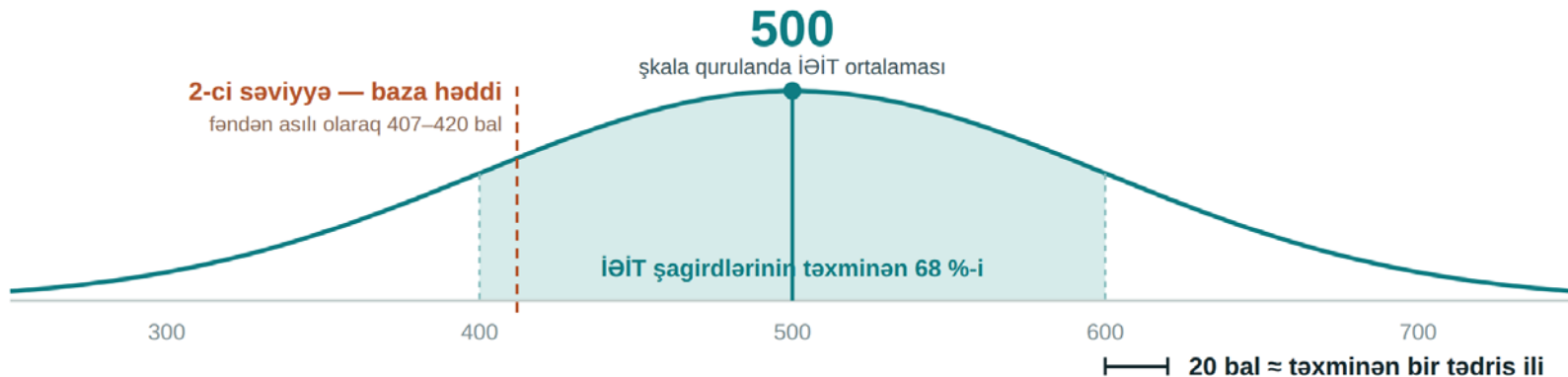
Bütün iqtisadi rayonlar
üzrə əhatə

PISA BALI NƏYİ İFADƏ EDİR?

PISA balı imtahan qiyməti və ya faiz göstəricisi deyil. Bu bütün ölkələr üçün ortaq ölçü xəttidir: şkala qurulanda İƏİT ölkələrinin ortalaması 500, standart kənarlaşma isə 100 bal kimi təyin edilib.

500 tarixi istinad nöqtəsidir

Şkala oxu savadlılığı üzrə 2000, riyazi savadlılığı üzrə 2003, təbiət elmləri üzrə 2006-cı ildə qurulub. **500 həmin dövrdə** İƏİT ortalamasıdır. 2025-ci ildə İƏİT ortalaması təbiət elmləri üzrə **482**, riyazi savadlılığı üzrə **463**, oxu savadlılığı üzrə **461** baldır.

20 bal ≈ bir tədris ili

15 yaşlı şagird bir tədris ili ərzində orta hesabla **təxminən 20 bal** irəliləyir. 100 bal isə bir standart kənarlaşmadır — şkala qurulanda İƏİT şagirdlərinin təxminən **68 %-i** 400–600 bal aralığında yerləşirdi.

Əsas hədd 500 deyil, 2-ci səviyyədir

Beynəlxalq müqayisədə əsas göstərici **2-ci səviyyə həddidir** (407–420 bal). Bu həddi keçən şagird öyrəndiklərini tanış olmayan yeni vəziyyətlərdə də tətbiq edə bilir.

RİYAZİ SAVADLILIQ ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR

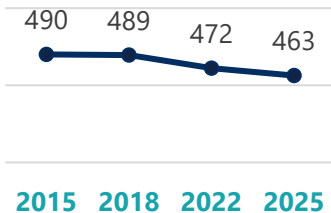
Əvvəlki qiymətləndirmə dövrü ilə müqayisədə dəyişiklik (▲artım, ▼azalma, –dəyişməyib)

1	P-Ş-T-Ç (Çin)	612	25	İsveç	464 ▼ 17	48	Azərbaycan	422	72	Livan	377
2	Sinqapur	563 ▼ 12	26	Almaniya	464 ▼ 11	49	Rumıniya	419 ▼ 8	73	Braziliya	377 ▼ 2
3	Makao (Çin)	549 ▼ 3	İƏİT üzrə orta bal		463 ▼ 9	50	Monqolustan	419 ▼ 6	74	Ermənistan	376
4	Çin Taybeyi	546 ▼ 1	27	Amerika Birləşmiş Ştatları	463 ▼ 2	51	Serbiya	417 ▼ 23	75	Filippin	371 ▲ 16
5	Yaponiya	525 ▼ 10	28	Türkiyə	462 ▲ 8	52	Gürcüstan	416 ▲ 26	76	Argentina	367 ▼ 11
6	Koreya	522 ▼ 5	29	Bakı (Azərbaycan)	460 ▲ 63	53	Qətər	416 ▲ 2	77	Kamboca	366 ▲ 29
7	Honkonq (Çin)	522 ▼ 18	30	Latviya	460 ▼ 23	54	Qazaxıstan	414 ▼ 12	78	Ekvador	366
8	Estoniya	508 ▼ 2	31	Portuqaliya	460 ▼ 12	55	Kipr	412 ▼ 6	79	İndoneziya	364 ▼ 2
9	İsveçrə	499 ▼ 9	32	Sloveniya	460 ▼ 25	56	Monteneqro	411 ▲ 6	80	Qırğızıstan	364
10	Birləşmiş Krallıq	488 ▼ 1	33	Macarıstan	459 ▼ 13	57	Moldova	410 ▼ 4	81	Mərakeş	355 ▼ 10
11	Kanada	485 ▼ 11	34	Lüksemburq	458	58	Mavriki	407	82	Fələstin	354 ▼ 11
12	Polşa	484 ▼ 5	35	Fransa	458 ▼ 16	59	Tayland	407 ▲ 13	83	Kosovo	350 ▼ 5
13	Niderland	483 ▼ 9	36	İspaniya	457 ▼ 16	60	Bolqarıstan	405 ▼ 12	84	El Salvador	346 ▲ 3
14	İrlandiya	480 ▼ 12	37	Xorvatiya	455 ▼ 8	61	Uruqvay	405 ▼ 4	85	Dominikan Respublikası	339–
15	Belçika	480 ▼ 10	38	Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri	453 ▲ 22	62	Çili	403 ▼ 9	86	Kürdüstan regionu (İraq)	339
16	Yeni Zelandiya	480 ▲ 1	39	Norveç	452 ▼ 16	63	Malayziya	397 ▼ 11	87	Qvatemala	334 ▼ 10
17	Avstraliya	478 ▼ 9	40	İslandiya	450 ▼ 9	64	Səudiyyə Ərəbistanı	390 ▲ 1	88	Paraqvay	334 ▼ 4
18	Avstriya	477 ▼ 10	41	Vyetnam	443 ▼ 26	65	Meksika	388 ▼ 7	89	Keniya	326
19	Çexiya	477 ▼ 10	42	Malta	439 ▼ 27	66	İordaniya	388 ▲ 26	90	Zambiya	314
20	Danimarka	471 ▼ 18	43	Bruney-Darüssalam	435 ▼ 7	67	Kosta Rika	387 ▲ 2	91	Ruanda	312
21	Litva	470 ▼ 5	44	İsrail	433 ▼ 24	68	Peru	382 ▼ 9	91 ölkə və regiondan 13-ü əvvəlki qiymətləndirmə dövründə iştirak etməyib, 16-sı irəliləyib, 62-si isə geriləmə göstərib.		
22	Slovakiya Respublikası	469 ▲ 5	45	Albaniya*	433 ▲ 65	69	Düşənbə (Tacikistan)	382			
23	Finlandiya	469 ▼ 16	46	Ukrayna regionları (27-dən 17-si)	431 ▼ 10	70	Kolumbiya	381 ▼ 1			
24	İtaliya	468 ▼ 4	47	Yunanıstan	424 ▼ 6	71	Şimali Makedoniya	380 ▼ 9			

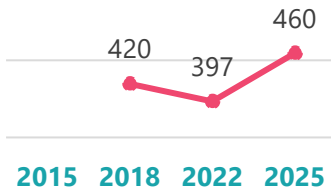

RİYAZİ SAVADLILIQ ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR – İLLƏR ÜZRƏ DİNAMİKA

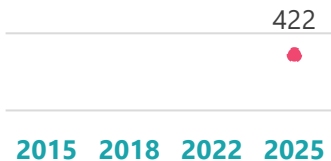
İƏİT üzrə orta bal

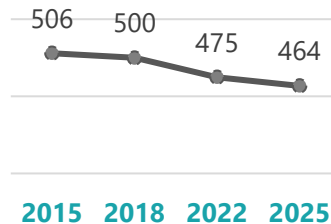
Bakı (Azərbaycan)

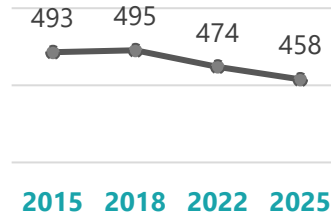
Azərbaycan

Almaniya

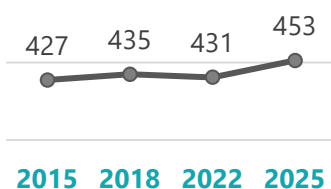
Fransa

Türkiyə

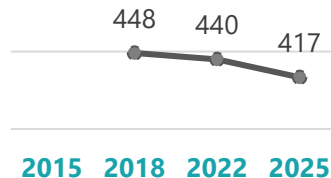
Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri

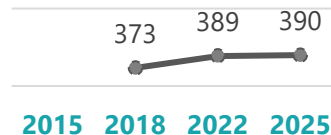
İsrail

Serbiya

Səudiyyə Ərəbistanı

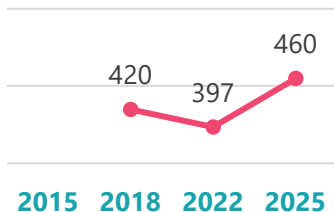

Son 4 qiymətləndirmə dövründə riyazi savadlılıqda **İƏİT üzrə orta balda geriləmə müşahidə olunub**. Bakının nəticələri 2018-ci illə müqayisədə **40 bal**, 2022-ci illə müqayisədə isə **63 bal artıb**.

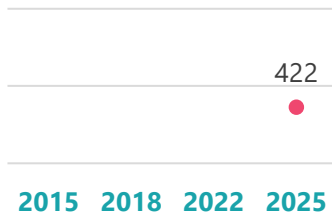

RİYAZİ SAVADLILIQ ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR – İLLƏR ÜZRƏ DİNAMİKA

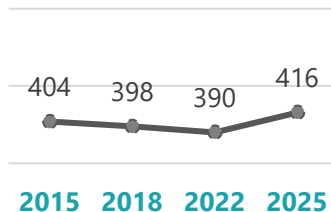
Bakı (Azərbaycan)

Azərbaycan

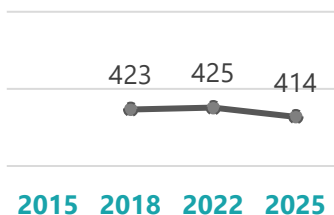
Gürcüstan

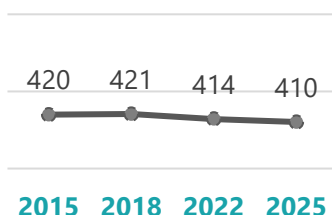
Ermənistan

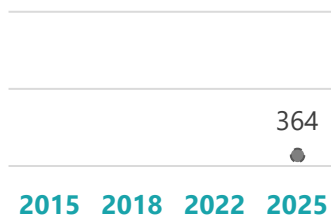
Qazaxıstan

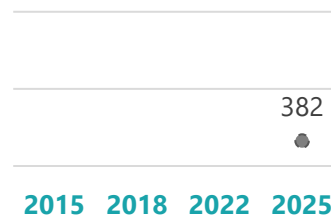
Moldova

Qırğızıstan

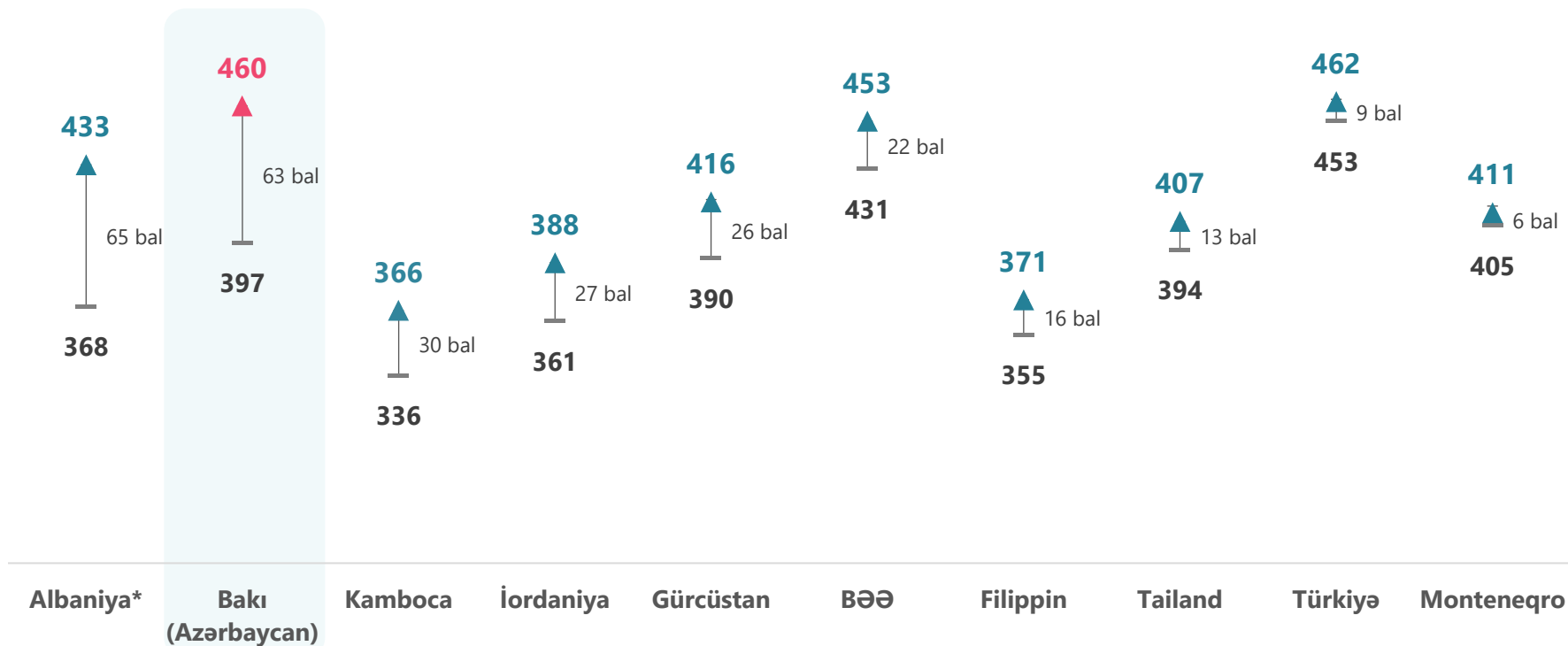
Düşənbə (Tacikistan)

RİYAZİ SAVADLILIQ ÜZRƏ NƏTİCƏLƏRDƏ ARTIM – CARİ DÖVR

Cari qiymətləndirmə dövründə (2022-2025) **ən yüksək irəliləyiş göstərən 10 ölkə və region**

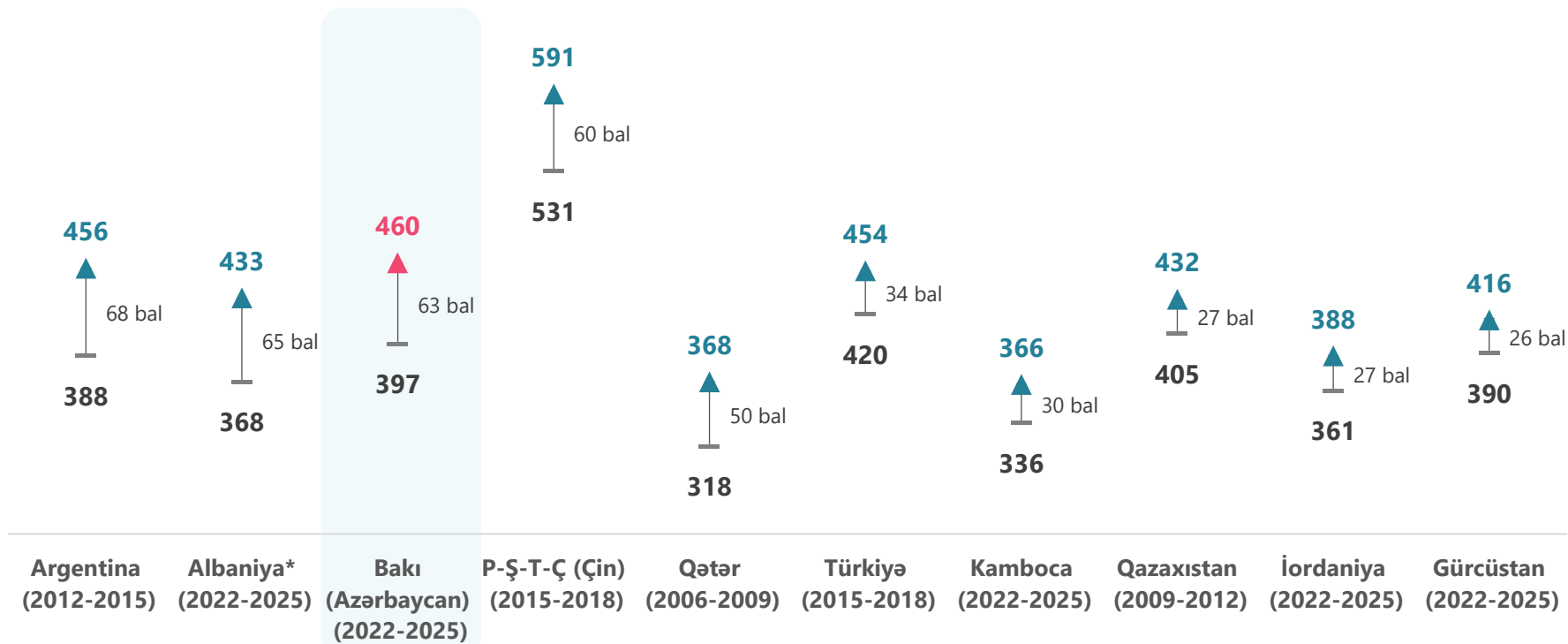

*Seçilmiş şagirdlər üzrə davamiyyət 80%-dən aşağı olmuşdur.

RİYAZİ SAVADLILIQ ÜZRƏ NƏTİCƏLƏRDƏ ARTIM – BÜTÜN DÖVRLƏR

Bütün qiymətləndirmə dövrləri üzrə **ən yüksək irəliləyiş göstərən 10 ölkə və region**

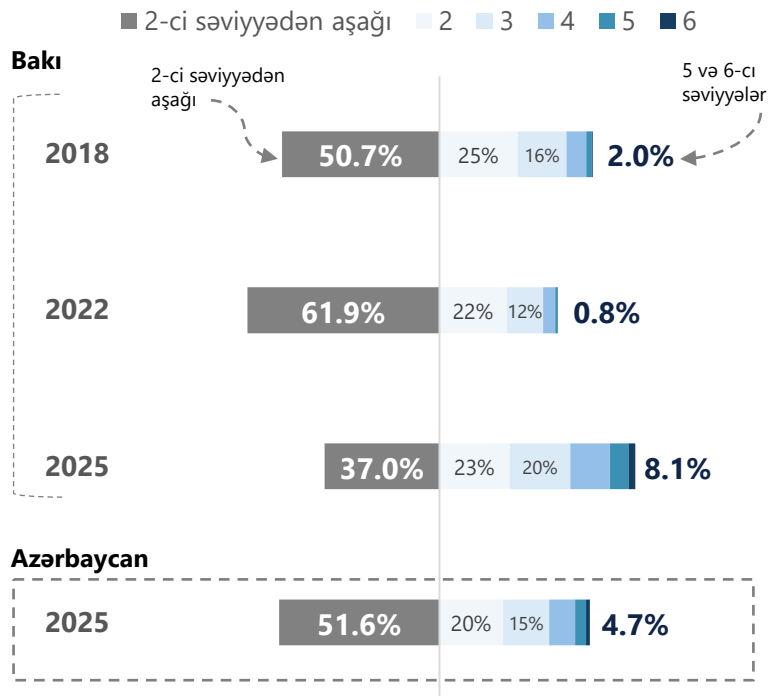

*Seçilmiş şagirdlər üzrə davamiyyət 80%-dən aşağı olmuşdur.

RİYAZİ SAVADLILIQ ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR – BACARIQ SƏVİYYƏLƏRİ

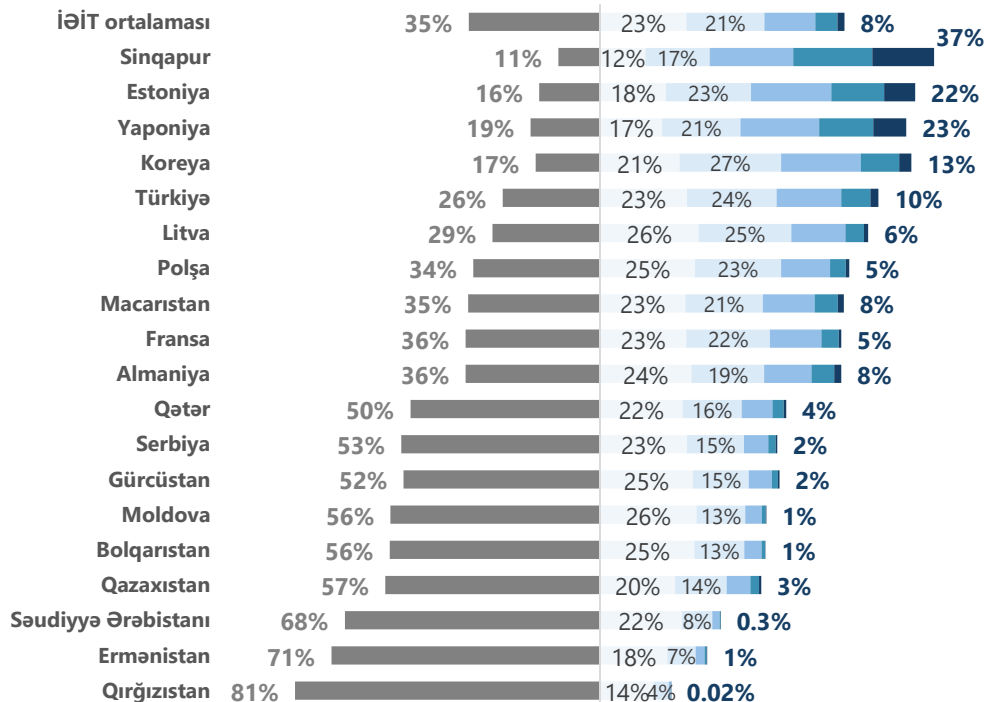
Bacarıq səviyyələri üzrə bölgü (Bakı və Azərbaycan)

Bakı üzrə 2-ci səviyyədən aşağı olan şagirdlərin payı təxminən 2 dəfə azalıb.

Bacarıq səviyyələri üzrə bölgü (Digər ölkələr)

■ 2-ci səviyyədən aşağı ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6

TƏBİƏT ELMLƏRİ ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR

1	P-Ş-T-Ç (Çin)	597	İsveç	485 ▼ 8	48	Mavriki	438	72	Ekvador	393	
2	Sinqapur	560 ▼ 1	26	Sloveniya	484 ▼ 16	49	Özbəkistan**	438▲ 83	73	Argentina	393 ▼ 13
3	Makao (Çin)	541 ▼ 2	27	Fransa	483 ▼ 4	50	Monteneqro	435 ▲ 32	74	İndoneziya	389 ▲ 6
4	Çin Taybeyi	540 ▲ 2	28	İtaliya	483 ▲ 6	51	Albaniya*	435 ▲ 59	75	El Salvador	385 ▲ 12
5	Yaponiya	538 ▼ 9		İƏİT ortalaması	482 ▼ 3	52	Qətər	434 ▲ 2	76	Kamboca	382 ▲ 35
6	Estoniya	527 ▲ 1	29	Portuqaliya	482 ▼ 3	53	Yunanistan	434 ▼ 7	77	Şimali Makedoniya	378 ▼ 1
7	Koreya	526 ▼ 2	30	Macarıstan	480 ▼ 6	54	Tailand	432 ▲ 23	78	Filippin	373 ▲ 17
8	Birləşmiş Krallıq	511 ▲ 12	31	Danimarka	478 ▼ 16	55	Serbiya	429 ▼ 18	79	Livan	372
9	Kanada	510 ▼ 5	32	İspaniya	477 ▼ 7	56	Rumıniya	425 ▼ 3	80	Ermənistan	369
10	Yeni Zelandiya	509 ▲ 5	33	Xorvatiya	476 ▼ 6	57	Monqolustan	424 ▲ 12	81	Qırğızıstan	363
11	Avstraliya	509 ▲ 2	34	Slovakiya Respublikası	475 ▲ 13	58	Kosta-Rika	424 ▲ 13	82	Dominikan Respublikası	361 ▲ 1
12	Finlandiya	504 ▼ 7	35	Lüksemburq	474	59	Gürcüstan	422 ▲ 38	83	Fələstin	359 ▼ 10
13	Amerika Birləşmiş Ştatları	502 ▲ 2	36	Norveç	470 ▼ 8	60	Moldova	422 ▲ 5	84	Mərakeş	358 ▼ 7
14	İsveçrə	501 ▼ 2	37	Latviya	468 ▼ 26	61	Bolqarıstan	421 –	85	Kosovo	357 –
15	İrlandiya	500 ▼ 4	38	Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri	458 ▲ 26	62	Qazaxıstan	420 ▼ 4	86	Paraqvay	355 ▼ 13
16	Avstriya	497 ▲ 6	39	Vyetnam	457 ▼ 15	63	Malayziya	419 ▲ 3	87	Kürdüstan Regionu (İraq)	352
17	Honkonq (Çin)	496 ▼ 25	40	Malta	453 ▼ 13	64	Kolumbiya	414 ▲ 2	88	Qvatemala	351 ▼ 22
18	Polşa	495 ▼ 4	41	Ukrayna regionları (27-dən 17-si)	448 ▼ 2	65	Meksika	414 ▲ 5	89	Zambiya	337
19	Türkiyə	494 ▲ 18	42	Uruqvay	445 ▲ 10	66	Səudiyyə Ərəbistanı	413 ▲ 23	90	Keniya	335
20	Çexiya	490 ▼ 8	43	Çili	442 ▼ 2	67	Kipr	411 –	91	Düşənbə (Tacikistan)	334
21	Belçika	490 –	44	İsrail	442 ▼ 23	68	Azərbaycan	409	92	Ruanda	317
22	Litva	488 ▲ 3	45	İslandiya	441 ▼ 6	69	Braziliya	409 ▲ 6	92 ölkə və regiondan 13-ü ötən dövrdə iştirak etməmiş, 34 ölkədə irəliləyiş, 42 ölkədə isə geriləmə müşahidə olunmuşdur.		
23	Almaniya	486 ▼ 7	46	Bakı (Azərbaycan)	440 ▲ 60	70	İordaniya	407 ▲ 32			
24	Niderland	485 ▼ 3	47	Bruney-Darüssalam	439 ▼ 7	71	Peru	406 ▼ 2			

Əvvəlki qiymətləndirmə dövrü ilə müqayisədə dəyişiklik (▲artım, ▼azalma, –dəyişməyib)

TƏBİƏT ELMLƏRİ ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR – İLLƏR ÜZRƏ DİNAMİKA

İƏİT üzrə orta bal

2015 2018 2022 2025

Bakı (Azərbaycan)

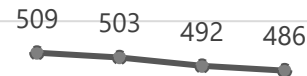
2015 2018 2022 2025

Azərbaycan

2015 2018 2022 2025

Almaniya

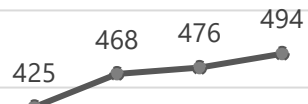
2015 2018 2022 2025

Fransa

2015 2018 2022 2025

Türkiyə

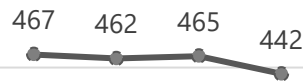
2015 2018 2022 2025

Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri

2015 2018 2022 2025

İsrail

2015 2018 2022 2025

Serbiya

2015 2018 2022 2025

Səudiyyə Ərəbistanı

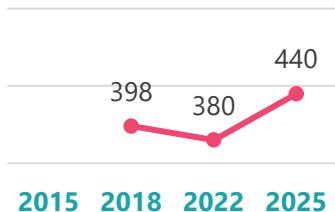
2015 2018 2022 2025

Son 4 qiymətləndirmə dövrü ərzində təbiət elmləri üzrə savadlılıqda **İƏİT ortalamasında geriləmə müşahidə olunub**. Bakının nəticələri 2018-ci illə müqayisədə **42 bal**, 2022-ci illə müqayisədə isə **60 bal** artıb.

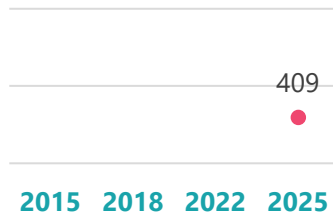

TƏBİƏT ELMLƏRİ ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR – İLLƏR ÜZRƏ DİNAMİKA

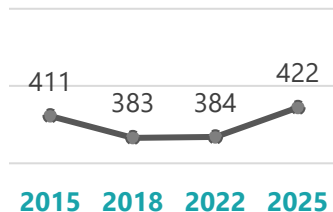
Bakı (Azərbaycan)

Azərbaycan

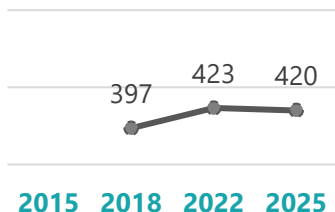
Gürcüstan

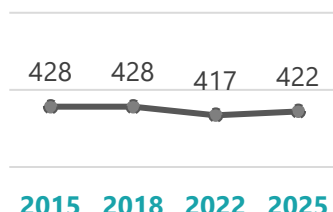
Ermənistan

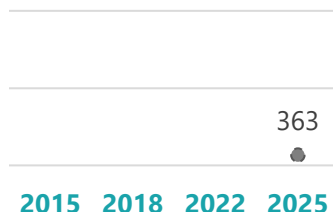
Qazaxıstan

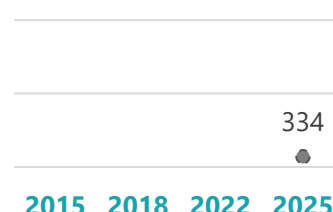
Moldova

Qırğızıstan

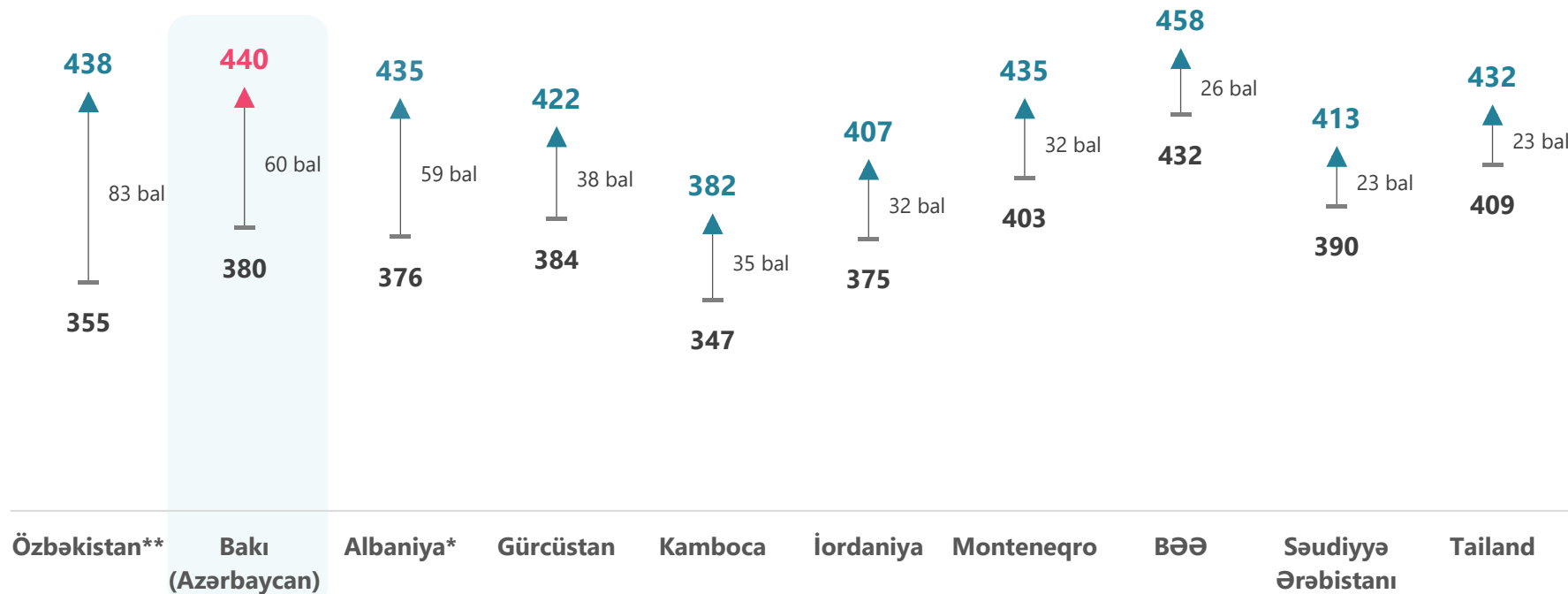
Düşənbə (Tacikistan)

TƏBİƏT ELMLƏRİ ÜZRƏ NƏTİCƏLƏRDƏ ARTIM – CARİ DÖVR

Cari qiymətləndirmə dövründə (2022-2025) **ən yüksək irəliləyiş göstərən 10 ölkə və region**

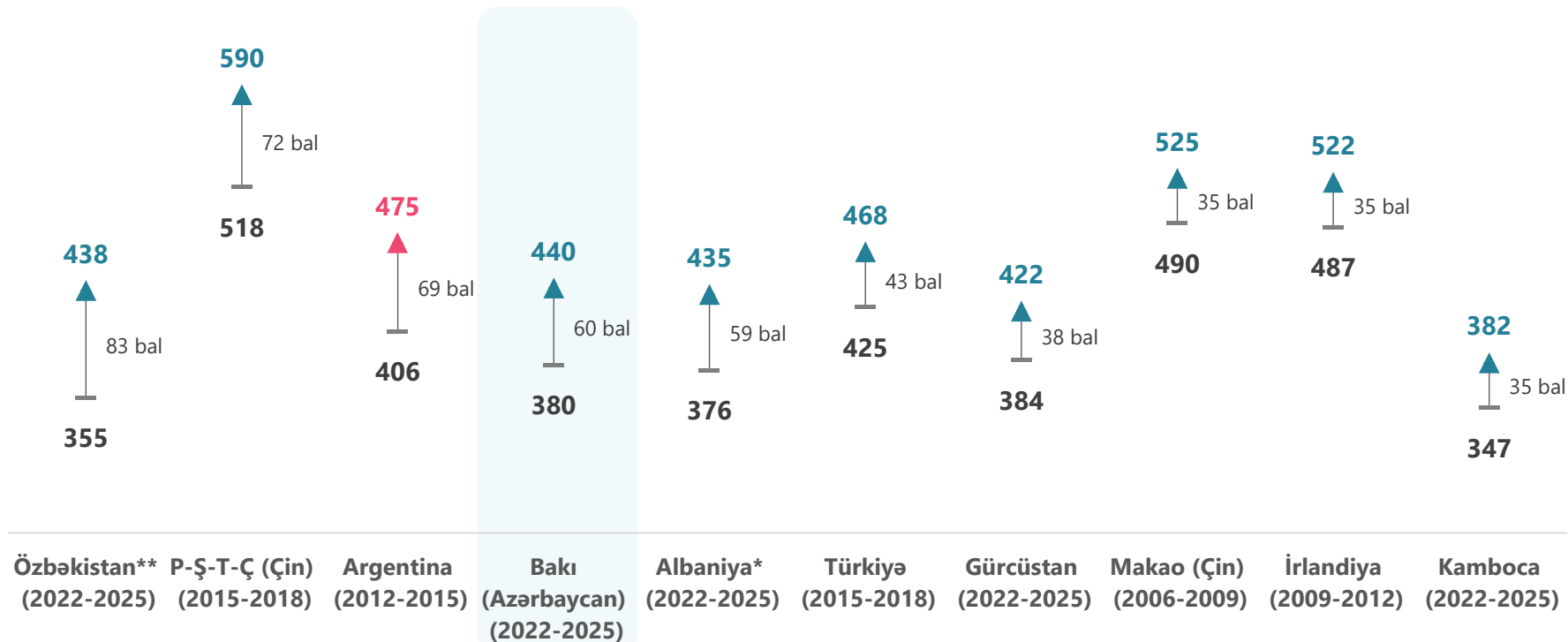
*Seçilmiş şagirdlər üzrə davamiyyət 80%-dən aşağı olmuşdur.

**Yalnız təbiət elmləri üzrə nəticələr açıqlanmışdır.

TƏBİƏT ELMLƏRİ ÜZRƏ NƏTİCƏLƏRDƏ ARTIM – BÜTÜN DÖVRLƏR

Bütün qiymətləndirmə dövrləri üzrə **ən yüksək irəliləyiş göstərən 10 ölkə və region**

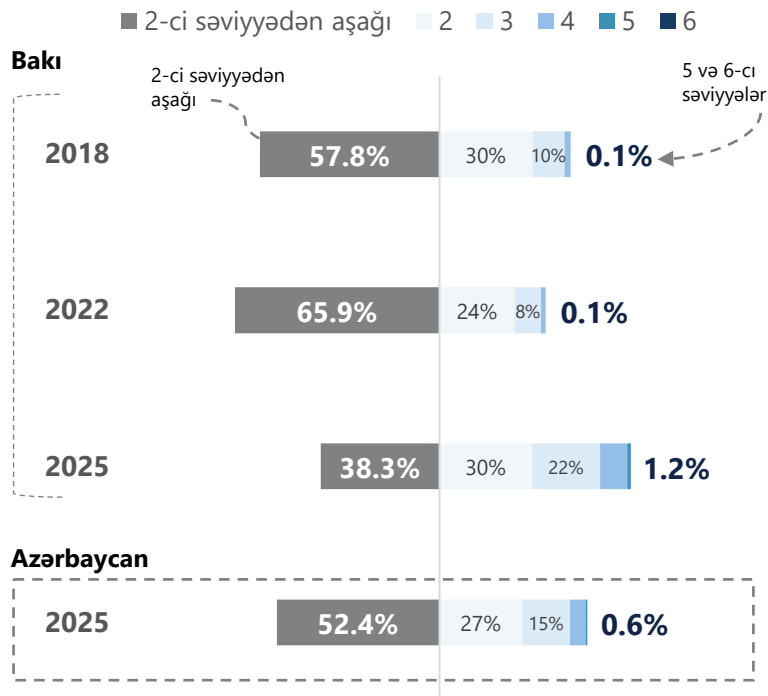
*Seçilmiş şagirdlər üzrə davamiyyət 80%-dən aşağı olmuşdur.

**Yalnız təbiət elmləri üzrə nəticələr açıqlanmışdır.

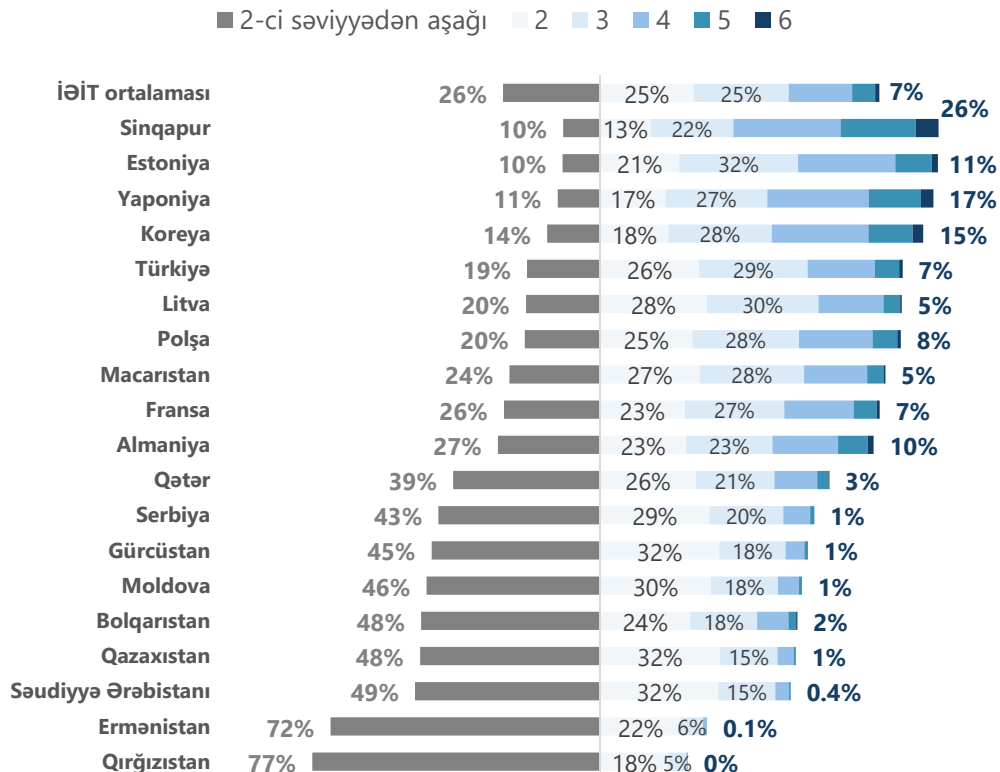
TƏBİƏT ELMLƏRİ ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR – BACARIQ SƏVİYYƏLƏRİ

Bacarıq səviyyələri üzrə bölgü (Bakı və Azərbaycan)

Bakı üzrə 2-ci səviyyədən aşağı olan şagirdlərin payı təxminən 2 dəfə azalıb.

Bacarıq səviyyələri üzrə bölgü (Digər ölkələr)

OXU SAVADLILIĞI ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR

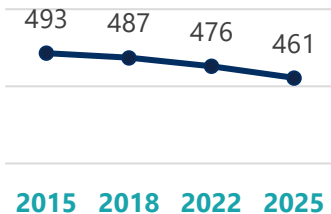

				Əvvəlki qiymətləndirmə dövrü ilə müqayisədə dəyişiklik (▲artım, ▼azalma, –dəyişməyib)							
1	Sinqapur	535▼ 8	25	Litva	464▼ 8	48	Kosta Rika	416▲ 1	72	Düşənbə (Tacikistan)	368
2	P-Ş-T-Ç (Çin)	527	26	Portuqaliya	462▼ 15	49	Malta	415▼ 30	73	Filippin	367▲ 20
3	Çin Taybeyi	508▼ 7	İƏİT üzrə orta bal		461▼ 15	50	Serbiya	415▼ 26	74	Salvador	366▲ 2
4	Yaponiya	503▼ 13	27	Danimarka	460▼ 29	51	Rumıniya	413▼ 15	75	İndoneziya	365▲ 7
5	Makao (Çin)	501▼ 9	28	Fransa	456▼ 18	52	Braziliya	408▼ 2	76	İordaniya	363▲ 20
6	Koreya	501▼ 14	29	Xorvatiya	453▼ 22	53	Meksika	408▼ 7	77	Şimali Makedoniya	357▼ 1
7	İrlandiya	500▼ 16	30	Norveç	453▼ 24	54	Albaniya	408▲ 49	78	Paraqvay	352▼ 21
8	Estoniya	499▼ 12	31	Macarıstan	452▼ 21	55	Mavriki	405	79	Fələstin	350▲ 1
9	Yeni Zelandiya	497▼ 4	32	İspaniya	451▼ 23	56	Bakı (Azərbaycan)	405▲ 39	80	Ermənistan	348
10	Birləşmiş Krallıq	494–	33	Slovakiya Respublikası	448▲ 1	57	Moldova	404▼ 7	81	Kamboca	347▲ 18
11	Avstraliya	491▼ 7	34	Sloveniya	445▼ 24	58	Kolumbiya	399▼ 9	82	Dominikan Respublikası	346▼ 6
12	Kanada	490▼ 17	35	Lüksemburq	443	59	Malayziya	393▲ 5	83	Qırğızıstan	344
13	Amerika Birləşmiş Ştatları	490▼ 14	36	Niderland	441▼ 18	60	Tailand	392▲ 13	84	Kosovo	340▼ 3
14	Polşa	482▼ 7	37	İsrail	436▼ 38	61	Vyetnam	392▼ 70	85	Qvatemala	337▼ 37
15	Honkonq (Çin)	480▼ 19	38	Çili	436▼ 12	62	Peru	390▼ 18	86	Livan	331
16	Finlandiya	474▼ 16	39	Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri	433▲ 15	63	Argentina	389▼ 12	87	Zambiya	325
17	İtaliya	474▼ 7	40	Latviya	430▼ 45	64	Səudiyyə Ərəbistanı	387▲ 5	88	Mərakeş	321▼ 18
18	Türkiyə	472▲ 16	41	Bruney-Darüssalam	426▼ 3	65	Bolqarıstan	387▼ 18	89	Keniya	320
19	İsveçrə	470▼ 13	42	Uruqvay	423▼ 7	66	Ekvador	385	90	Kürdüstan Regionu (İraq)	312
20	Çexiya	468▼ 21	43	Yunanıstan	423▼ 16	67	Qazaxıstan	385▼ 2	91	Ruanda	301
21	Avstriya	467▼ 13	44	İslandiya	422▼ 13	68	Gürcüstan	384▲ 10	91 ölkə və regiondan 13-ü əvvəlki qiymətləndirmədə iştirak etməyib, 17 ölkədə nəticələr yaxşılaşıb, 60 ölkədə isə nəticələr aşağı düşüb.		
22	İsveç	466▼ 21	45	Ukrayna regionları (27 regiondan 17-si)	418▼ 9	69	Kipr	379▼ 2			
23	Belçika	466▼ 13	46	Monteneqro	418▲ 13	70	Monqolustan	374▼ 4			
24	Almaniya	465▼ 14	47	Qətər	418▼ 2	71	Azərbaycan	374			

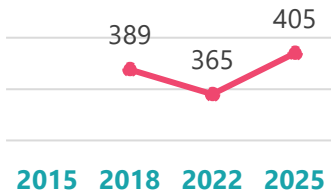

OXU SAVADLILIĞI ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR – İLLƏR ÜZRƏ DİNAMİKA

İƏİT üzrə orta bal

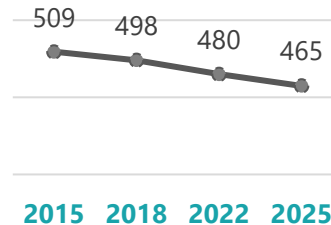
Bakı (Azərbaycan)

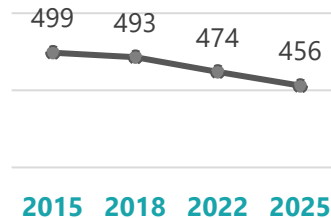
Azərbaycan

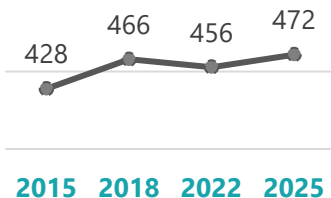
Almaniya

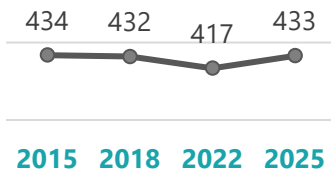
Fransa

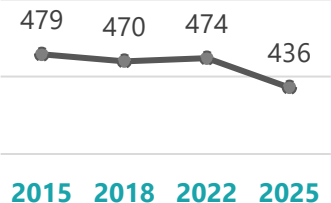
Türkiyə

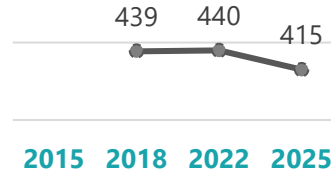
Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri

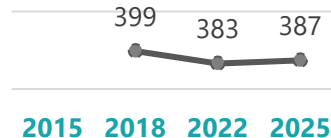
İsrail

Serbiya

Səudiyyə Ərəbistanı

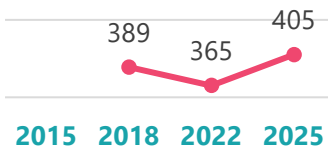

Son 4 qiymətləndirmə dövründə oxu savadlılığında **İƏİT üzrə orta balda geriləmə müşahidə olunub**. Bakının nəticələri 2018-ci illə müqayisədə **16 bal**, 2022-ci illə müqayisədə isə **39 bal artıb**.

OXU SAVADLILIĞI ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR – İLLƏR ÜZRƏ DİNAMİKA

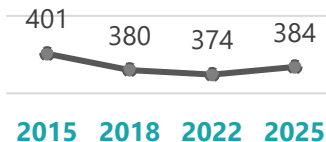
Bakı (Azərbaycan)

Azərbaycan

Gürcüstan

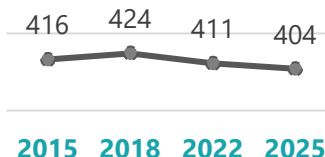
Ermənistan

Qazaxıstan

Moldova

Qırğızıstan

Düşənbə (Tacikistan)

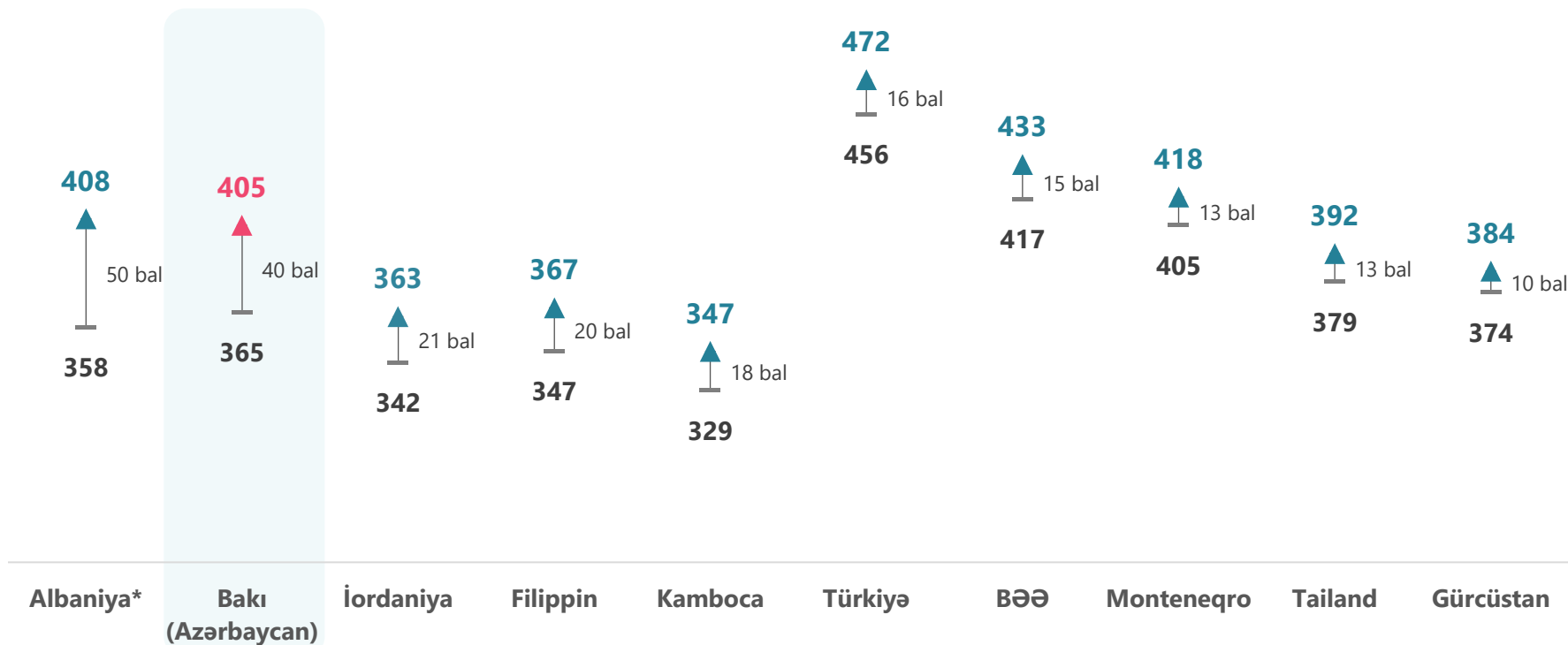

OXU SAVADLILIĞI ÜZRƏ NƏTİCƏLƏRDƏ ARTIM – CARİ DÖVR

Cari qiymətləndirmə dövründə (2022-2025) **ən yüksək irəliləyiş göstərən 10 ölkə və region**

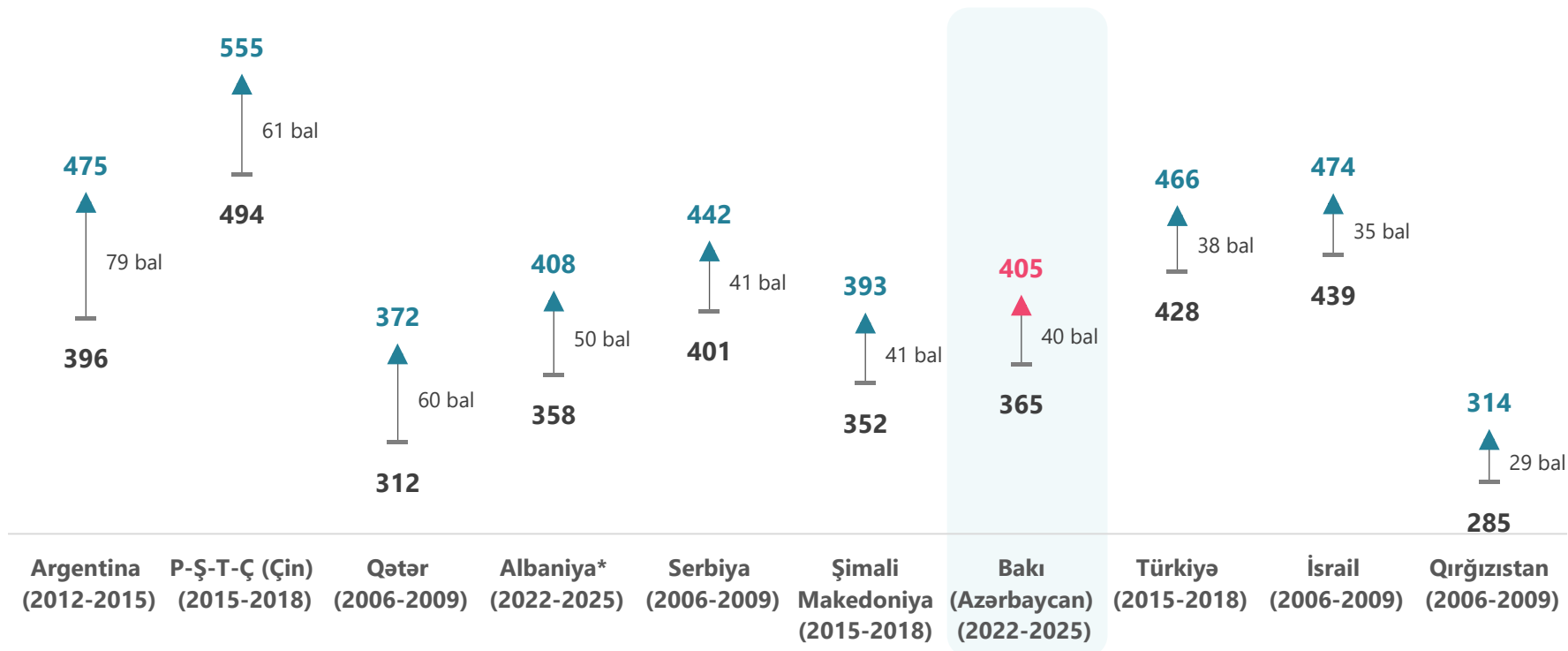

*Seçilmiş şagirdlər üzrə davamiyyət 80%-dən aşağı olmuşdur.

OXU SAVADLILIĞI ÜZRƏ NƏTİCƏLƏRDƏ ARTIM – BÜTÜN DÖVRLƏR

Bütün qiymətləndirmə dövrləri üzrə **ən yüksək irəliləyiş göstərən 10 ölkə və region**

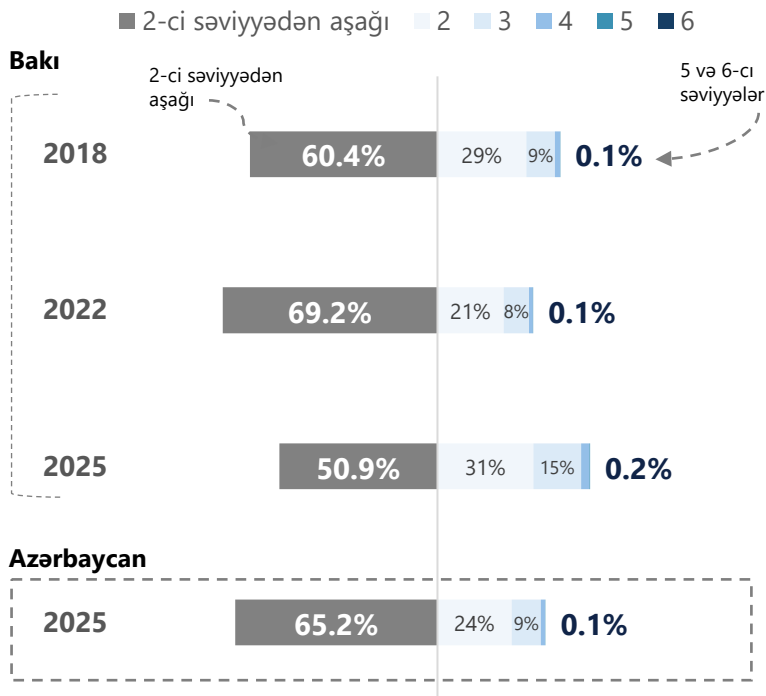

*Seçilmiş şagirdlər üzrə davamiyyət 80%-dən aşağı olmuşdur.

OXU SAVADLILIĞI ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR – BACARIQ SƏVİYYƏLƏRİ

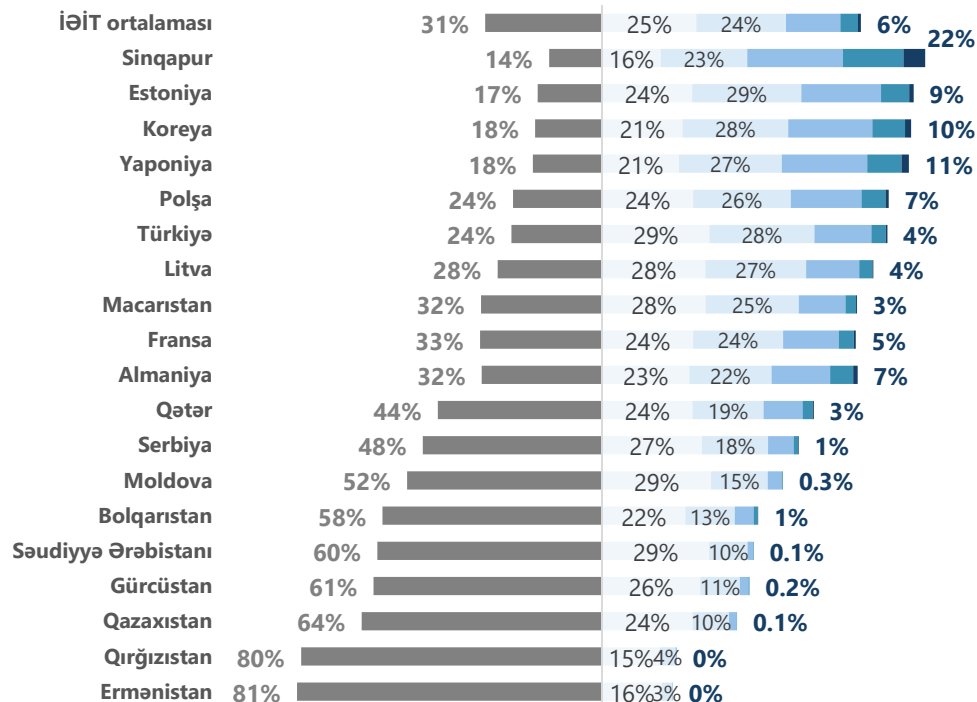
Bacarıq səviyyələri üzrə bölgü (Bakı və Azərbaycan)

Bakı üzrə 2-ci səviyyədən aşağı olan şagirdlərin payı
~20% azalıb.

Bacarıq səviyyələri üzrə bölgü (Digər ölkələr)

■ 2-ci səviyyədən aşağı ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6

RƏQƏMSAL PROBLEM HƏLLETMƏ ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR

1	Makao (Çin)	572	25	Lüksemburq	506	47	Vyetnam	461	73	Özbəkistan	402
2	Sinqapur	563	26	İsveç	503	48	Yunanıstan	461	74	El Salvador	401
3	B-S-J-Z (Çin)	560	27	Portuqaliya	501	49	Meksika	453	75	Fələstin	393
4	Yaponiya	557		İƏİT üzrə orta göstərici	500	50	Moldova	452	76	Şimali Makedoniya	389
5	Çin Taybeyi	551	28	İspaniya	499	51	Qətər	452	77	Azərbaycan	388
6	Honq Konq (Çin)	545	29	Almaniya	498	52	Kosta Rika	452	78	Qırğızıstan	388
7	Estoniya	541	30	Fransa	497	53	Qazaxıstan	449	79	Dominikan Respublikası	379
8	Koreya	538	31	Slovakiya Respublikası	497	54	İsrail	444	80	Mərakeş	374
9	Avstraliya	532	32	Bruneı Darüssalam	496	55	Monqolustan	443	81	Qvatemala	369
10	Yeni Zelandiya	531	33	Macarıstan	495	56	Rumıniya	442	82	Kosovo	359
11	Kanada	525	34	Norveç*	491	57	Serbiya	437	83	Livan	358
12	Birləşmiş Krallıq	523	35	İtaliya	490	58	Albaniya*	437	84	Ermənistan	354
13	İsveçrə	520	36	İslandiya	490	59	Bakı (Azərbaycan)	436	85	Paraqvay	352
14	Çexiya	517	37	Sloveniya	486	60	Peru	436	86	Keniya	278
15	ABŞ	513	38	Malayziya	484	61	Filippin	434			
16	Litva	512	39	Ukraynanın regionları (27-dən 17-si)	478	62	Kolumbiya	432			
17	İrlandiya	511				63	Kipr	427			
18	Avstriya	509	40	Tailand	476	64	İndoneziya	427			
19	Belçika	508	41	Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri	476	65	Səudiyyə Ərəbistanı	426			
20	Latviya	507	42	Türkiyə	473	66	Bolqarıstan	425			
21	Polşa	507	43	Çili	466	67	Monteneqro	423			
22	Finlandiya	507	44	Xorvatiya	464	68	Ekvador	422			
23	Niderland*	506	45	Malta	463	69	Gürcüstan	413			
24	Danimarka	506	46	Uruqvay	462	70	İordaniya	408			
						71	Braziliya	406			
						72	Argentina	403			

İQTİSADI RAYONLAR ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR

Riyazi savadlılıq

Təbiət elmləri

Oxu savadlılığı

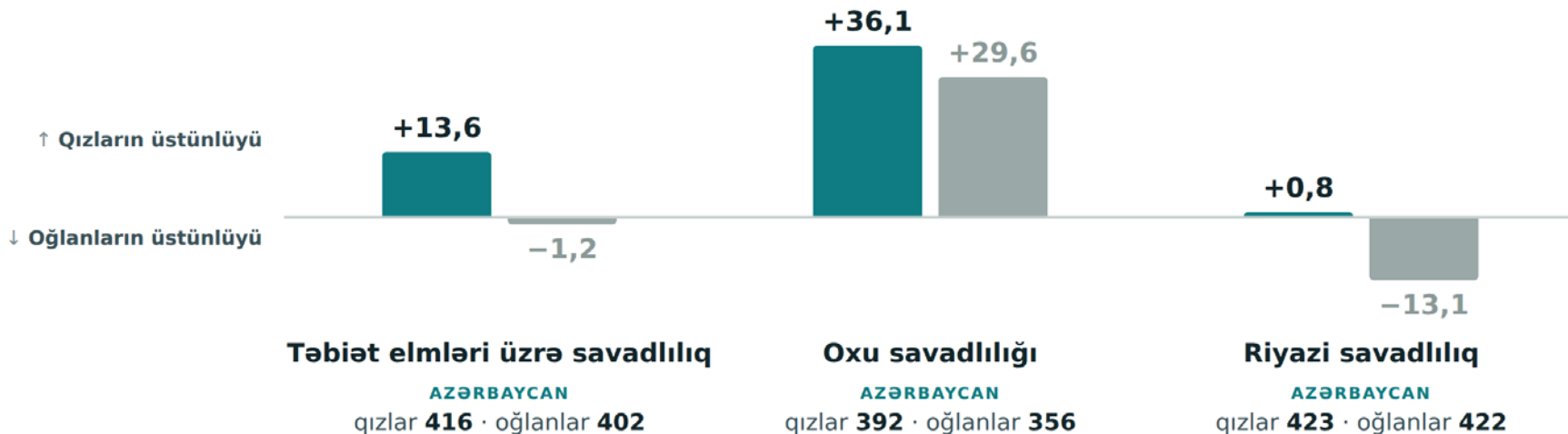
İqtisadi rayon	Orta bal	2-ci səviyyədən aşağı	5 və 6-cı səviyyə	Orta bal	2-ci səviyyədən aşağı	5 və 6-cı səviyyə	Orta bal	2-ci səviyyədən aşağı	5 və 6-cı səviyyə
Abşeron - Xızı	449	41%	7%	429	43%	1%	393	58%	0%
Bakı	459	37%	8%	440	38%	1%	405	51%	0%
Dağlıq Şirvan	416	54%	0%	403	55%	0%	359	73%	0%
Gəncə - Daşkəsən	437	49%	9%	419	50%	1%	376	64%	0%
Lənkəran - Astara	392	65%	2%	383	63%	0%	353	75%	0%
Mil - Muğan	360	76%	0%	355	76%	0%	325	87%	0%
Mərkəzi Aran	382	67%	1%	378	66%	0%	341	80%	0%
Naxçıvan	436	46%	5%	421	46%	0%	385	58%	0%
Qarabağ	372	70%	1%	368	70%	0%	344	79%	0%
Qazax - Tovuz	387	66%	1%	373	69%	0%	340	82%	0%
Quba - Xaçmaz	405	60%	4%	397	58%	0%	357	70%	0%
Şirvan - Salyan	393	63%	3%	380	64%	0%	346	75%	0%
Şəki - Zaqatala	426	50%	4%	413	49%	1%	374	66%	0%
Şərqi Zəngəzur	395	63%	1%	387	63%	0%	357	74%	0%

CİNSLƏR ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR

Sütunlar qızlarla oğlanlar arasındakı bal fərqi göstərir. Riyazi savadlılıq üzrə Azərbaycanda fərq yoxdur, İƏİT ölkələrində isə oğlanlar hələ də öndədir.

■ Azərbaycan ■ İƏİT ortalaması

Cinslərarası ən böyük fərq qızların xeyrinə olmaqla oxu savadlılığında qeydə alınmışdır (36 bal). Buna baxmayaraq qızların oxu nəticələri belə baza səviyyənin altındadır. Bu da oxu istiqamətinə xüsusi diqqətin artırılmasını zəruri edir.

COĞRAFI YERLƏŞMƏ ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR

Kənd məktəbindən şəhər məktəbinə keçdikcə riyazi savadlılıq üzrə orta bal **102 bala** qədər artır — nəticə ilə məktəbin yerləşdiyi yaşayış məntəqəsinin ölçüsü arasında müsbət əlaqə var.

■ Azərbaycan · riyazi savadlılıq · orta bal

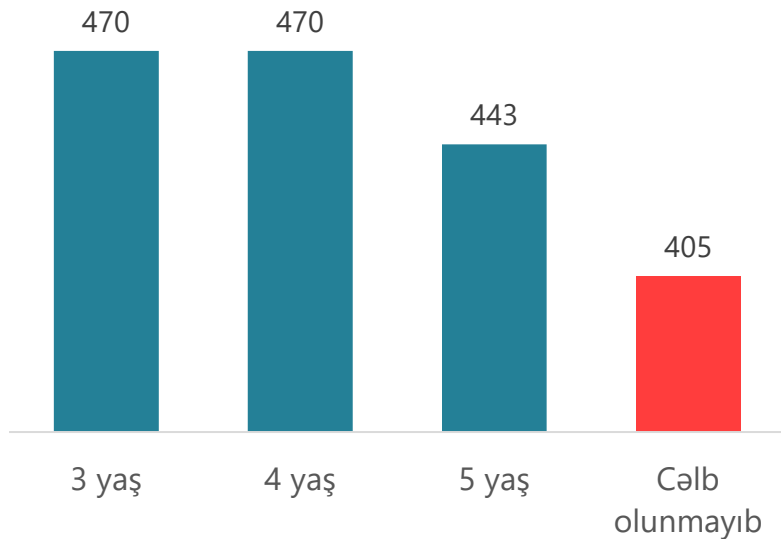

Kənd və kiçik şəhər məktəblərində orta nəticə baza həddinin altındadır. Meqapolis məktəblərində isə orta bal baza həddindən 49 bal yuxarıdır.

MƏKTƏBƏQƏDƏR TƏHSİLİN RİYAZİYYAT NƏTİCƏLƏRİNƏ TƏSİRİ

Məktəbəqədər təhsilə cəlb olunma yaşının riyaziyyat nəticəsinə təsiri

+28 bal

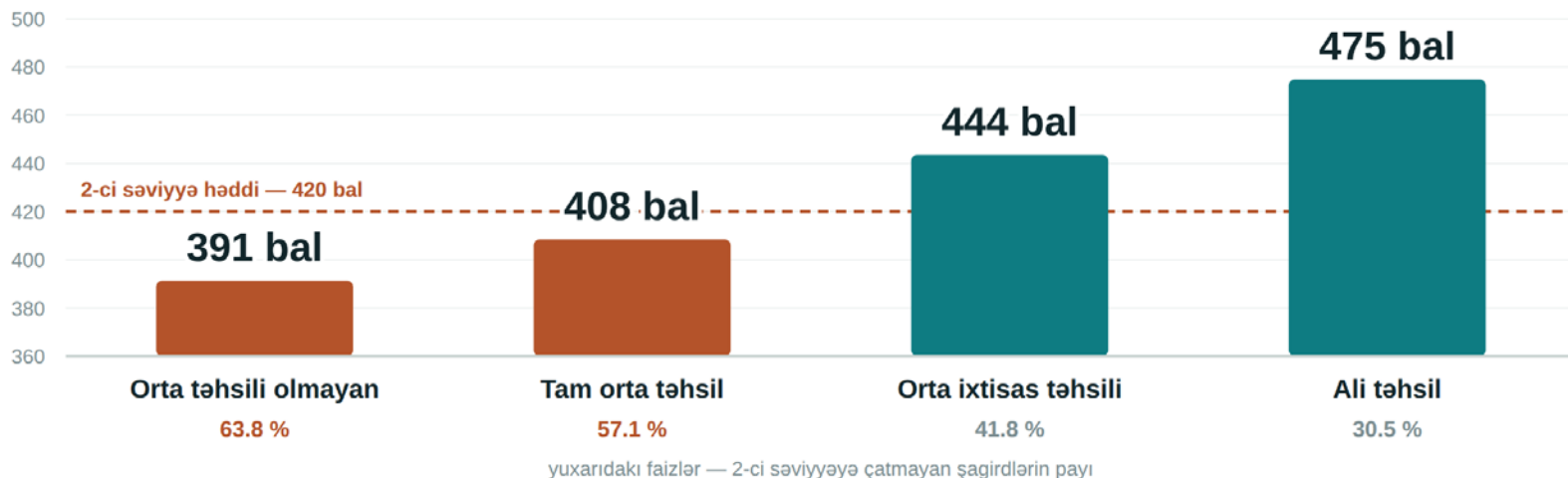
Şagirdin məktəbəqədər təhsilə bir il tez başlaması onun riyaziyyat balını 28 bal artırır.

ÖYRƏNMƏDƏ VALİDEYNİN TƏHSİLİNİN ROLU

Valideynlərin təhsil səviyyəsi yüksəldikcə şagirdin riyazi savadlılıq üzrə nəticəsi davamlı olaraq artır. Ali təhsilli valideyni olan şagirdlərlə orta təhsili olmayan valideyni olan şagirdlər arasındakı fərq **84 bal** təşkil edir.

■ Azərbaycan · riyazi savadlılıq · orta bal

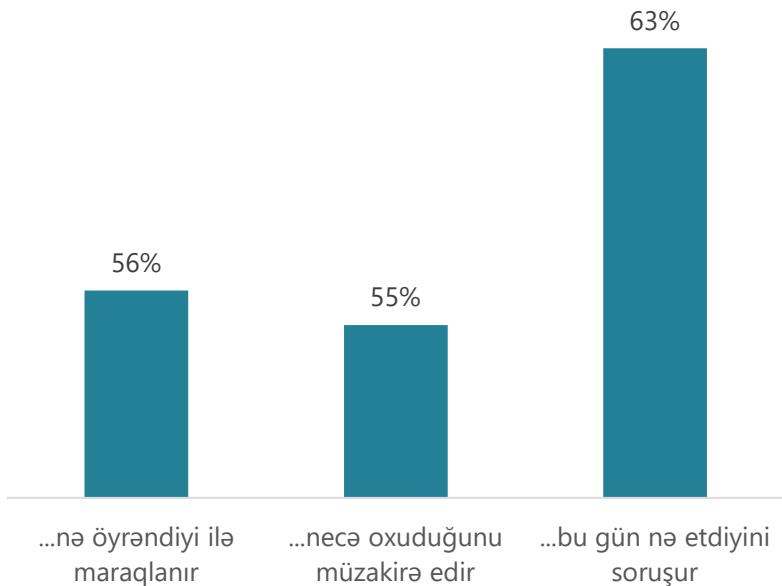

Orta təhsili olmayan valideynə malik şagirdlərin 63,8 %-i 2-ci səviyyəyə çatmır; ali təhsilli valideyni olanlarda bu göstərici 30,5 %-dir.

Göstərici valideynlərdən birinin ən yüksək təhsil səviyyəsidir. Doktorantura səviyyəsi qeyd edilmiş cavablar məlumatın etibarlılığı ilə bağlı təhlilə daxil edilməyib. Şaquli ox 360 baldan başlayır; göstərilən fərqlər assosiativ xarakter daşıyır.

Övladının gündəlik təhsil prosesinə həftədə ən azı bir dəfə vaxt ayıran valideynlərin faizi

Aktiv valideyn, yüksək nəticə: Mütəmadi ünsiyyətin PISA riyaziyyat ballarına təsiri

Göstərici	Ən az həftədə bir dəfə	Həç vaxt	Fərq
...nə öyrəndiyi ilə maraqlanır	451	409	+42
...necə oxuduğunu müzakirə edir	449	397	+52
...bu gün nə etdiyini soruşur	451	413	+38

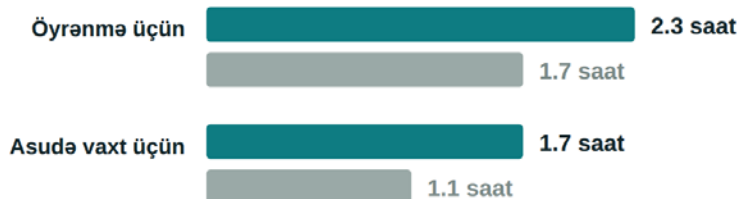

RƏQƏMSAL ALƏTLƏRDƏN İSTİFADƏNİN NƏTİCƏLƏRƏ TƏSİRİ

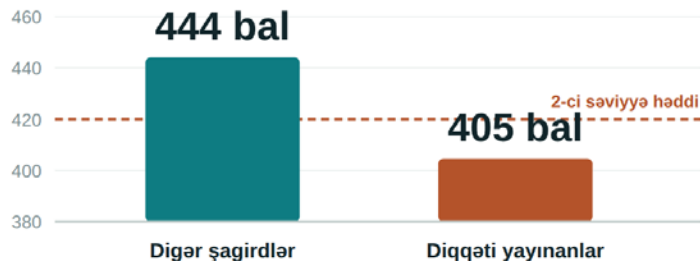
Azərbaycanda şagirdlər məktəbdə rəqəmsal cihazlarda İƏİT ortalamasından çox vaxt keçirir. Diqqətin yayınması isə daha ciddi bal itkisi ilə müşayiət olunur.

MƏKTƏBDƏ GÜN ƏRZİNDƏ RƏQƏMSAL CİHAZLARDA KEÇİRİLƏN VAXT

■ Azərbaycan ■ İƏİT ortalaması

DƏRSDƏ DAVAMLI OLARAQ DİQQƏTİ YAYINAN ŞAĞİRD LƏRİN RİYAZİ SAVADLILIQ ÜZRƏ BAL İTKİSİ

65 % — şagird telefon istifadəsinə qadağa qoyulmuş məktəblərdə oxuyur.

İƏİT ortalaması — 49 %

20 % — şagird dərslərdə yoldaşlarının rəqəmsal cihazlardan istifadə səbəbindən diqqətinin yayındığını bildirir.

İƏİT ortalaması — 28 %

Qadağa nəticə verir: diqqətin yayınması Azərbaycanda İƏİT-dən azdır. Lakin yayınma baş verdikdə itki 39 bal təşkil edir — diqqəti yayınan şagirdlərin orta nəticəsi baza həddindən aşağıdır.

SÜNİ İNTELLEKTDƏN İSTİFADƏNİN RİYAZİYYAT NƏTİCƏLƏRİNƏ TƏSİRİ

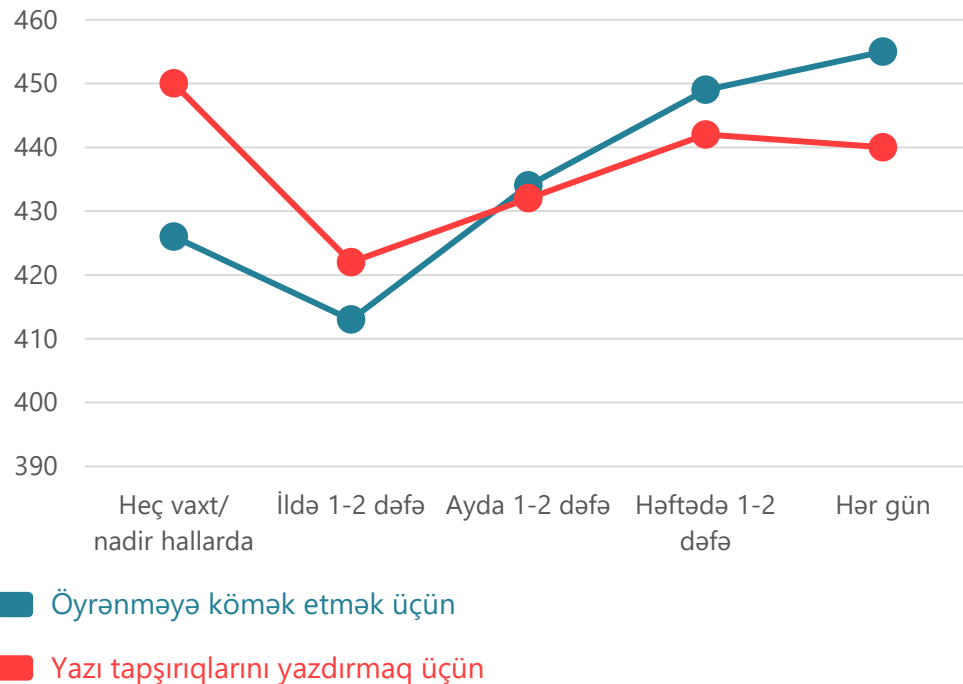
48% (iəit - 46%)

Öyrənməyə kömək etmək üçün

35% (iəit - 29%)

Yazı tapşırıqlarını yazdırmaq üçün

Dərslərinizi hazırlayarkən süni intellektdən (məsələn, ChatGPT) aşağıdakı işlər üçün hansı tezlikdə istifadə edirsiniz?

MƏKTƏBDƏ QISNAMANIN (BULLİNG) NƏTİCƏLƏRƏ TƏSİRİ

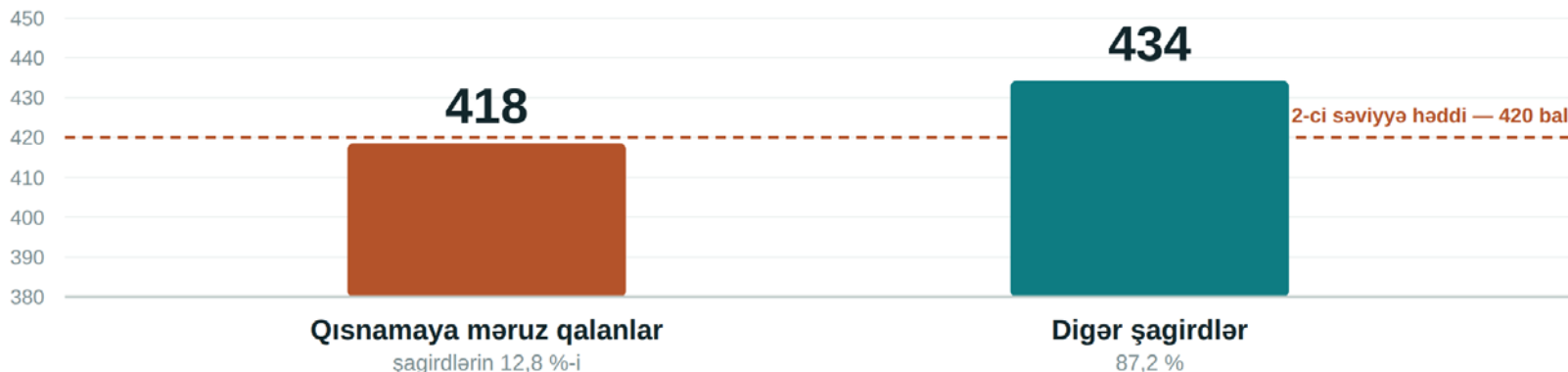
Şagirdlərin qısnamaya (bullinqə) məruz qalma səviyyəsi Azərbaycanda İƏİT ortalamasından aşağıdır. Bununla belə, qısnama ilə üzləşən şagirdlərin riyaziyyat nəticəsi baza həddinin altındadır.

Şagirdlərin **12,8 %-i** ayda bir neçə dəfə və ya daha tez-tez ən azı bir formada qısnamaya məruz qaldığını bildirir.

İƏİT ortalaması — 19,6 %

Şagirdlərin **3,0 %-i** ayda bir neçə dəfə və ya daha tez-tez kiberqısnamaya məruz qaldığını bildirir.

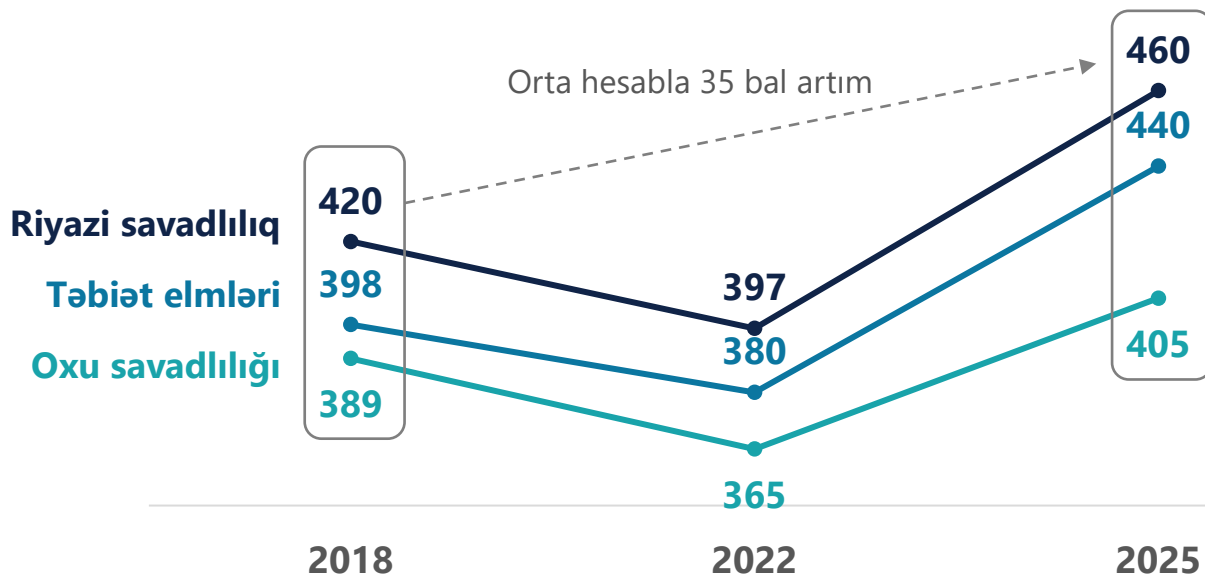
İƏİT ortalaması — 3,2 %

Qısnamaya məruz qalan şagirdlər riyaziyyat üzrə 16 bal geri qalır və orta nəticələri 2-ci səviyyə həddinin altındadır.

Bakı üzrə PISA qiymətləndirmə tədqiqatının son 3 dövrünün nəticələri

- ❖ Bakı (Azərbaycan) üzrə nəticələr PISA 2018 ilə **müqayisədə orta hesabla 35 bal yüksəlmişdir.**
- ❖ PISA 2018-də Azərbaycan yalnız Bakı üzrə təmsil olunduğu üçün əsas müqayisə meyarı **Bakının PISA 2025 nəticələridir.**

Gələcəyə hazır şagirdlər

